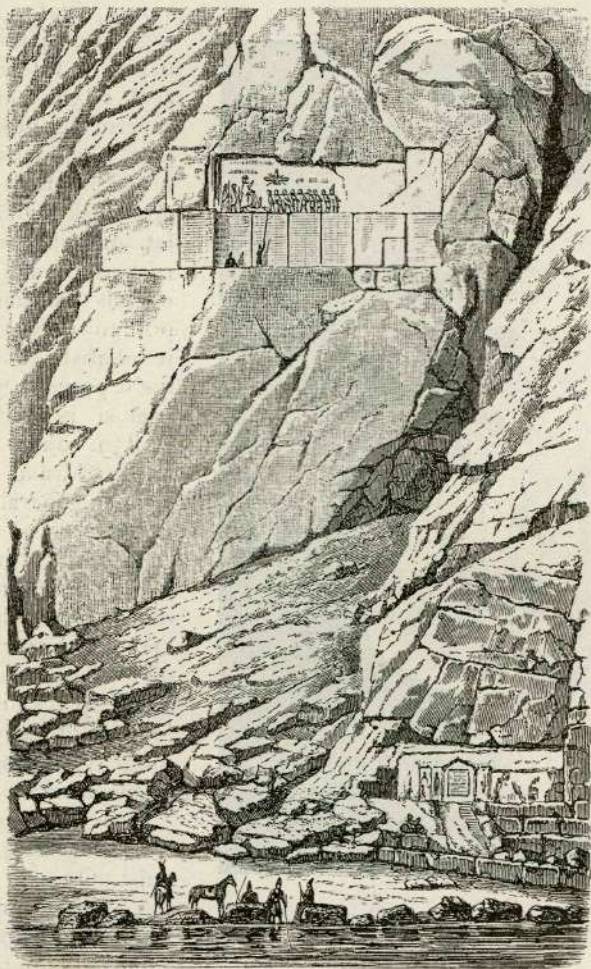

dobe. Sicer vedno krepak, bolezní skoro nepristopen, dobil je leta 1862. na nekem misijonskem potovanju hudo naduho, katera mu ni pustila več peš potovati. Čutil je, da se mu dnevi stekajo. Vendar je še l. 1866. včasih po šestkrat na dan birmoval in pridigoval v raznih jezikih.

Do smrti utrujen je vendar-le šel na drugi narodni cerkveni zbor, ki se je vršil meseca vinotoka l. 1866. v Baltimoreu. A takoj prvi dan ga je zadel mrtvoud. Nezavestnega so našli

Behistanska stena. (Str. 371.)

na stopnicah nadškofijske palače. Ko mu je nekoliko odleglo, povrnil se je v Marquette, kjer je po dolgem hiranju sladko zaspal v Gospodu v praznik imena Jezusovega dné 19. prosinca l. 1868.

Irenej Friderik Baraga je bil jeden najzornejših duhovnikov ljubljanske škofije v tekočem stoletju, če ne celó prvi izmed vseh. O njem so pisali pač že mnogi životopisci; a vsak je podal le mrtev obris njegovega življenja. Apo-

stolskega duha njegovega, po katerem se sveti kakor kristalnočist obrušén demant med slovenskim svečeništvom, ni opisal še nihče. Duhovni sin svetnikov umrl je tudi sam v sluhu svetosti.¹⁾

Začel je trudapolno delo sredi ameriških pragozdov med divjaki. Velikanski je bil njegov delokrog. Nad 25.000 poganov je krstil z lastno roko. Na torišču njegovega misijonskega delovanja je nastala kmalu nova škofija tako obsežna, da se je že morala deliti. Začel je vladati škofijo s pomočjo le dveh duhovnikov; pred smrtjo jih je imel že nad dvajset. Dobiti jih je bilo tem težje, ker je moral vsakdo znati najmanj štiri jezike: angleški, francoski, nemški in indijanski.

S prvima dvema je opravljal službo božjo le po hišah; kmalu pa je imela vsaka večja postaja svojo lastno cerkev in svojega dušnega pastirja. Vsaka soseska je imela tudi svojo šolo, v katerih so poučevali duhovniki, redovnice, oziroma svetni učitelji. V malih letih je ustanovil v svoji škofiji pet ženskih samostanov. Dočim je on sam hodil še po širnih pragozdih, iščoč ovčic, narejene so bile do njegove smrti skoro povsod lepe ceste. K vsemu temu je pomagal mnogo on sam z lastnimi pičlimi dohodki, katere je imel zadnja leta; če pa ne gmotno, pa vsaj z modrim svetom. Samo za samostansko šolo v Šmariji je plačeval letnih 400 dolarjev iz svojega žepa!

In pri vseh teh neznanskih trudih je napisal šest slovenskih obsežnih molitvenikov (tri izmed teh še v Ameriki), okoli deset indijanskih knjig, očipve-indijansko slovnico in slovar v angleščini, zgodovino in običaje Indijanov v francoščini in nemščini; razven tega je dopisoval v nemškem, angleškem in francoskem jeziku raznim prijateljem in časnikom.

Kdor prebira slovenske molitvenike, mora priznati, da je Baraga doslej poleg Slomškega najbolj znal udarjati na versko struno slovenskega srca. Čeprav niso vsi spisi do cela izvirni, vendar jih je podal Slovincem v pristnem domačem duhu. Jezik v njegovih spisih je za isto dobo dovolj lep;

¹⁾ Govorilo se je, da je truplo Barage doslej še nestrohnelo. Da bi zvedel resnico, poprosil je pisatelj teh vrstic mnsgr. Ignacija Mraka, neposrednega naslednika Baragi na Marquetteski stolici, naj ga obvesti o tej stvari. Škof Mrak piše, da so truplo Baragino zazidali v stolnici. Ker pa so škofijski prstan in pastirsko palico tudi zagreblí, svetoval je nadškof Cincinatski Purcell, naj Mrak rakev odpre in vzame prstan in palico, ker se oboje lahko še rabi. Ko so z dovoljenjem prebivalcev grob